TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2024. gada 5. septembrī*

Apelācija – Eiropas Savienības pašu resursi – Dalībvalsts finansiālā atbildība – Pašu resursu zaudējumam atbilstošo summu pārskaitīšana Eiropas Komisijai – Prasība sakarā ar Savienības nepamatotu iedzīvošanos – Dalībvalstu pienākumi pašu resursu jomā – Pašu resursu summu noteikšana – Neatgūto summu ierakstīšana B kontos – Termiņi – Atbrīvojums no pienākuma nodot summas, kas atbilst noteiktajiem prasījumiem, kuri atzīti par neatgūstamiem – Nosacījumi

Lietā C-494/22 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2022. gada 22. jūlijā iesniegusi

Eiropas Komisija, ko pārstāv *J. P. Keppenne, T. Materne* un *P. Němečková*, pārstāvji,

prasītāja,

pārējie lietas dalībnieki:

Čehijas Republika, ko pārstāv *L. Březinová*, *O. Serdula*, *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

prasītāja pirmajā instancē,

ko atbalsta

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv *M. K. Bulterman*, *A. Hanje* un *J. Langer*, pārstāves,

persona, kas iestājusies apelācijas tiesvedībā,

Beļģijas Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja *S. Baeyens* un *J. C. Halleux*, pēc tam – *S. Baeyens*, *P. Cottin* un *C. Pochet*, pārstāvji,

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna, A. Kramarczyk-Szaładzińska* un *R. Stańczyk*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā pirmajā instancē,

TIESA (trešā palāta)

* Tiesvedības valoda – čehu.

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda trešās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretāre: L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 10. janvāra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2024. gada 21. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību Eiropas Komisija lūdz daļēji atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 11. maija spriedumu Čehijas Republika/Komisija (T-151/20, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2022:281), ar kuru tā daļēji apmierināja Čehijas Republikas prasību, kas pamatota ar LESD 268. pantu un ar ko lūgts atmaksāt summu 40 482 255 Čehijas kronu (CZK) (aptuveni 1,6 miljoni EUR), kura samaksāta kā Savienības pašu resursi.

Atbilstošās tiesību normas

Muitas kodekss

2 Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Muitas kodekss"), tās redakcijā, kas bija piemērojama lietas faktu rašanās laikā, 217. panta 1. punkta pirmajā daļā bija paredzēts:

"Ikvienu muitas parāda rezultātā radušos ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, turpmāk sauktu "nodokļa summa", muitas dienesti aprēķina, tiklīdz to rīcībā ir nepieciešamie dati, un ieraksta uzskaites dokumentos vai jebkurā citā līdzvērtīgā dokumentā (iegrāmatošana)."

3 Muitas kodeksa 218. pantā bija noteikts:

"1. Ja muitas parāds ir radies no tā, ka pieņemta deklarācija par precēm kādai muitas procedūrai, kura nav procedūra pagaidu ievešanai ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa vai jebkura darbība, kuras likumīgais spēks ir tāds pats kā šādai pieņemšanai, tad muitas parādam atbilstošā summa iegrāmatojama, tiklīdz tā tiek aprēķināta, un ne vēlāk kā otrajā dienā pēc preču atlaišanas dienas.

[..]

3. Ja muitas parāds rodas apstākļos, kas nav minēti 1. punktā, attiecīgā nodokļa summa iegrāmatojama divu dienu laikā pēc datuma, kad muitas dienesti:

a) aprēķina attiecīgā nodokļa summu

un

b) nosaka parādnieku.”

Regula (EK) Nr. 515/97

4 Padomes Regulas (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu muitas un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV 1997, L 82, 1. lpp.), 17. panta 2. punktā noteikts:

“Komisija kompetentajām iestādēm katrā dalībvalstī nosūta informāciju, kas palīdzētu ieviest muitas vai lauksaimniecības tiesību aktus, tiklīdz šāda informācija ir pieejama.”

5 Šīs regulas 20. pantā paredzēts:

“1. Šīs regulas mērķu sasniegšanai Komisija saskaņā ar 19. pantā noteikto kārtību var veikt Kopienas administratīvās un izziņas sadarbības darbības trešās valstīs ciešā saskaņā un sadarbībā ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

2. Komisijas darbības 1. punktā minētajās trešās valstīs regulē šādi noteikumi:

a) tās var veikt pēc Komisijas iniciatīvas, attiecīgos gadījumos pamatojoties uz informāciju, ko sniedzis Eiropas Parlaments, vai pēc vienas vai vairāku dalībvalstu pieprasījuma;

b) tās veic Komisijas amatpersonas, kas norīkotas šim mērķim, un amatpersonas, kuras šim mērķim norīkojušas attiecīgās dalībvalstis;

[..]

3. Komisija par saskaņā ar šo pantu veikto darbību rezultātiem informē dalībvalstis un Eiropas Parlamentu.”

6 Minētās regulas 45. panta 1. punkta pirmajā daļā noteikts:

“Neatkarīgi no formas, jebkura saskaņā ar šo regulu nosūtītā informācija ir konfidenciāla, ieskaitot [muitas informācijas sistēmā] uzglabātos datus. Uz to attiecas arodnoslēpuma [dienesta noslēpuma] glabāšanas pienākums, un tai pienākas aizsardzība, ko uz tamlīdzīgu informāciju attiecina gan pēc tās dalībvalsts likumiem, kas [to] saņēmusi, gan pēc attiecīgajiem noteikumiem, ko piemēro Kopienas iestādēm.”

Regula (EK) Nr. 1073/1999

7 Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) (OV 1999, L 136, 1. lpp.), tās redakcijā, kas bija piemērojama lietas faktu rašanās laikā, 1., 3. un 16. apsvērumam:

> "(1) tā kā iestādes un dalībvalstis pievērš lielu uzmanību Kopienas finanšu interešu aizsardzībai un cīņai pret krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas kaitē Kopienas finanšu interesēm; [..]
>
> [..]
>
> (3) tā kā šā mērķa sasniegšanai pilnīgi jāizmanto visi pieejamie līdzekļi, īpaši sakarā ar Kopienai uzticētajiem izmeklēšanas pienākumiem, saglabājot pašreizējo atbildības sadalījumu un līdzsvaru starp valstīm un Kopienu;
>
> [..]
>
> (16) tā kā, lai nodrošinātu to, ka [Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)] darbinieku veiktās izmeklēšanas secinājumus ņem vērā un ka seko attiecīga turpmāka rīcība, ziņojumiem būtu jāpiešķir administratīvās lietās un tiesvedībā izmantojamu pierādījumu statuss; tā kā tādēļ ziņojumi būtu jāsagatavo tā, lai tie būtu saderīgi ar noteikumiem, kas dalībvalstīs attiecas uz administratīviem ziņojumiem [..]."

8 Šīs regulas 1. panta 1. un 2. punktā bija noteikts:

> "1. Lai pastiprināti apkarotu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Kopienas finanšu intereses, [*OLAF*] īsteno izmeklēšanas pilnvaras, kas piešķirtas Komisijai saskaņā ar Kopienas noteikumiem, regulām un nolīgumiem, kuri šajās jomās ir spēkā.
>
> 2. [*OLAF*] nodrošina dalībvalstīm Komisijas palīdzību, organizējot ciešu un regulāru dalībvalstu kompetento iestāžu sadarbību, lai koordinētu to darbību Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzībai pret krāpšanu. [*OLAF*] palīdz izstrādāt un attīstīt metodes, kā apkarot krāpšanu un citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Eiropas Kopienas finanšu intereses."

9 Minētās regulas 9. panta "Ziņojums par izmeklēšanu un turpmākā rīcība" 1.–3. punktā bija paredzēts:

> "1. Kad pabeigta [*OLAF*] veiktā izmeklēšana, [*OLAF*] direktora vadībā sagatavo ziņojumu, kurā norāda konstatētos faktus, finanšu zaudējumus, ja tādi ir, un izmeklēšanas secinājumus, tostarp [*OLAF*] direktora ieteikumus par turpmāku rīcību.
>
> 2. Sagatavojot šādus ziņojumus, ņem vērā attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos noteiktās procedūras prasības. Tā sagatavoti ziņojumi kļūst par pierādījumiem administratīvās lietās vai tiesvedībā tajā dalībvalstī, kurā šo ziņojumu izmantošana izrādās vajadzīga, tieši tāpat un ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts administratīvo inspektoru sagatavotie administratīvie ziņojumi. Uz tiem attiecas tādi paši vērtēšanas noteikumi kā tie, ko piemēro valsts administratīvo inspektoru sagatavotiem administratīviem ziņojumiem, un tiem ir tāda pati vērtība kā šādiem ziņojumiem.

3. Pēc ārējās izmeklēšanas sagatavotus ziņojumus un jebkurus citus dokumentus, kas ar to saistīti, nosūta attiecīgo dalībvalstu kompetentām iestādēm saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz ārējo izmeklēšanu."

10 Šīs regulas 10. panta par informācijas nodošanu, ko veic *OLAF*, 1. punktā bija noteikts:

"Neskarot šīs regulas 8., 9. un 11. pantu un [Padomes] Regulas (Euratom, EK) Nr. 2185/96 [(1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV 1996, L 292, 2. lpp.),] noteikumus, [*OLAF*] jebkurā laikā var nodot attiecīgo dalībvalstu kompetentām iestādēm ārējā izmeklēšanā iegūto informāciju."

Lēmumi 2000/597/EK, Euratom un 2007/436/EK, Euratom

11 Laikposmā, uz kuru attiecas tiesvedības rašanās fakti, secīgi bija piemērojami divi lēmumi par Savienības pašu resursu sistēmu, proti, Padomes Lēmums 2000/597/EK, Euratom (2000. gada 29. septembris) par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu (OV 2000, L 253, 42. lpp.) un pēc tam – no 2007. gada 1. janvāra – Padomes Lēmums 2007/436/EK, Euratom (2007. gada 7. jūnijs) par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu (OV 2007, L 163, 17. lpp.).

12 Saskaņā ar Lēmuma 2000/597 2. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kura saturs būtībā ir pārņemts Lēmuma 2007/436 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, Savienības budžetā iekļaujamos pašu resursus veido ieņēmumi, ko rada, citstarp, "kopīgā muitas tarifa nodevas un citas nodevas, ko [Savienības] iestādes noteikušas vai var noteikt attiecībā uz tirdzniecību ar valstīm, kas nav dalībvalstis".

13 Lēmuma 2000/597 8. panta 1. punkta pirmajā un trešajā daļā un Lēmuma 2007/436 8. panta 1. punkta pirmajā un trešajā daļā paredzēts, ka, pirmkārt, dalībvalstis šos Savienības pašu resursus iekasē saskaņā ar savu normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem, ko vajadzības gadījumā pielāgo, lai tie atbilstu Savienības noteikumos ietvertajām prasībām, un, otrkārt, dalībvalstis minētos resursus nodod Komisijas rīcībā.

Regula Nr. 1150/2000

14 Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 (2000. gada 22. maijs), ar ko īsteno Lēmumu 2007/436 (OV 2000, L 130, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1150/2000") ir divu grozījumu rezultāts, kuri laikposmā, uz kuru attiecas tiesvedības rašanās fakti, ieviesti attiecīgi ar Padomes 2004. gada 16. novembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2028/2004 (OV 2004, L 352, 1. lpp.) – spēkā no 2004. gada 28. novembra – un Padomes 2009. gada 26. janvāra Regulu (EK, Euratom) Nr. 105/2009 (OV 2009, L 36, 1. lpp.) – spēkā no 2007. gada 1. janvāra.

15 Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktā bija noteikts, ka Savienības pašu resursu prasījumus "nosaka, līdzko ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram". Minētā 2. panta 2. punkta pirmajā daļā bija precizēts, ka "diena, kas jāņem vērā 1. punktā paredzētajai noteikšanai, ir diena, kurā izdara ierakstu muitas noteikumos paredzētajās norēķinu grāmatās". Visbeidzot, 2. panta 3. punkta pirmajā daļā bija norādīts, ka "strīdu gadījumos 1. punktā minētās noteikšanas nolūkos ne vēlāk par dienu, kad pieņem pirmo administratīvo lēmumu, ar kuru debitoram paziņo par parādu, vai sāk tiesvedību, ja tas notiek vispirms, prasījuma summu aprēķina kompetentā administratīvā iestāde".

16 Šīs regulas 6. panta 1. un 3. punktā bija paredzēts:

"1. Pašu resursu kontus pārzina dalībvalsts kase vai dalībvalsts norīkota iestāde, un tos sadala pa kontiem pēc resursu veida.

[..]

3. a) Prasījumus, kas noteikti saskaņā ar 2. pantu, ievērojot šā punkta b) apakšpunktu, ieraksta kontos [parasti apzīmēts kā "A konts"] vēlākais pirmajā darba dienā pēc otrā mēneša 19. datuma, kas seko tam mēnesim, kurā prasījumi noteikti;

b) noteiktos prasījumus, kas nav ierakstīti šā punkta minētajos kontos tādēļ, ka attiecīgās summas vēl nav piedzītas un nav nekāda nodrošinājuma, noteiktajā termiņā ieraksta atsevišķos kontos [parasti apzīmēts kā "B konts"]. Dalībvalstis var rīkoties tāpat, ja noteiktie prasījumi ar nodrošinājumu ir apstrīdēti un pēc radušos strīdu izšķiršanas var tikt mainīti.

[..]"

17 Minētās regulas 9. panta 1. punkta pirmajā daļā bija noteikts:

"Saskaņā ar 10. pantā paredzēto kārtību dalībvalstis pašu resursus ieraksta kredītā kontā, ko Komisijas vārdā atver dalībvalsts kasē vai iestādē, ko tā norīkojusi."

18 Regulas Nr. 1150/2000 10. panta 1. punkta pirmajā daļā citstarp bija noteikts termiņš pašu resursu ierakstīšanai šīs regulas 9. pantā minētajā kontā, savukārt tās 11. pantā bija noteikts, ka par visiem kavējumiem, izdarot šos ierakstus, attiecīgai dalībvalstij jāmaksā nokavējuma procentus.

19 Minētās regulas 17. panta 1. un 2. punktā bija paredzēts:

"1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 2. pantu noteiktajiem prasījumiem atbilstošā summa tiek nodota Komisijai, kā noteikts šajā regulā.

2. Dalībvalstis ir atbrīvotas no pienākuma Komisijas rīcībā nodot summas noteikto prasījumu apjomā, kas izrādās neatgūstami vai nu:

a) *force majeure* apstākļu dēļ; vai

b) citu tādu iemeslu dēļ, kuros tās nevar vainot.

Noteikto prasījumu summas deklarē par neatgūstamām ar kompetentas administratīvas iestādes lēmumu, kura konstatē, ka tās nevar atgūt.

Noteikto prasījumu summas atzīst par neatgūstamām vēlākais piecus gadus kopš dienas, kad summas noteiktas saskaņā ar 2. pantu vai – administratīvas vai tiesas apelācijas gadījumā – kad galīgs lēmums ir pieņemts, izziņots vai publicēts.

Ja ir saņemta daļa maksājuma vai maksājumu, piecu gadu laikposms sākas vēlākais no dienas, kad izdarīts pēdējais maksājums, ja tas nedzēš visu parādu.

Summas, kas deklarētas vai atzītas par neatgūstamām, pavisam atskaita no 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā atsevišķā konta. Tās uzrāda pielikumā 6. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajam ceturkšņa pārskatam un, vajadzības gadījumā, 6. panta 5. punktā minētajā ceturkšņa pārskatā."

Tiesvedības priekšvēsture

20 Tiesvedības priekšvēsture ir izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 1.–15. punktā un, ciktāl tā attiecas uz šo apelācijas sūdzību, to var rezumēt šādi.

21 No 2007. gada 2. līdz 26. novembrim *OLAF* veica Kopienas administratīvās un izziņas sadarbības darbību Laosā; tajā piedalījās pārstāve no Čehijas muitas dienestiem (turpmāk tekstā – "pārbaudes misija"). Izmeklēšana attiecās uz pārbaudēm saistībā ar Laosas izcelsmes neuzpildāmu gāzes kabatas krama šķiltavu (turpmāk tekstā – "kabatas šķiltavas") importu dažādās dalībvalstīs laikposmā no 2004. līdz 2007. gadam. 2007. gada 15. novembrī tika sagatavots dokuments "*agreed joint minutes*" ["saskaņotais kopīgais protokols"], ko parakstīja visi misijas dalībnieki, kā arī Laosas kompetentās iestādes (turpmāk tekstā – "2007. gada 15. novembra protokols").

22 Pēc pārbaudes misijas *OLAF* 2008. gada 30. maijā sagatavoja misijas gala ziņojumu (turpmāk tekstā – "*OLAF* ziņojums"). Šis ziņojums angļu, franču un vācu valodā 2008. gada 9. jūlijā tika nosūtīts Čehijas Republikai. Galīgo izmeklēšanas ziņojumu *OLAF* sagatavoja 2008. gada 10. decembrī.

23 No *OLAF* ziņojuma secinājumiem izriet, ka laikposmā, uz kuru tas attiecas, *Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd*. (turpmāk tekstā – "*BAIDE*") importēja Ķīnas izcelsmes kabatas šķiltavas, kuras muitā tika uzrādītas kā Laosas izcelsmes šķiltavas, tādējādi izvairoties no Ķīnas izcelsmes kabatas šķiltavām piemērojamā antidempinga maksājuma.

24 *OLAF* ziņojumā šajā ziņā bija norādīts, ka "pārbaudes laikā konstatētie pierādījumi par Ķīnas izcelsmi [bija] pietiekami, lai dalībvalstis uzsāktu administratīvu nodokļu uzrēķina procedūru". Minētajā ziņojumā teikts, ka ir nepieciešams, "lai dalībvalstis veiktu uzraudzības revīziju un vajadzības gadījumā izmeklēšanu par attiecīgajiem importētājiem un lai tās steidzami uzsāktu piedziņas procedūru, ja tas vēl nav izdarīts".

25 *OLAF* ziņojuma secinājumos citstarp bija norādīti 28 importa gadījumi, kad laikposmā no 2005. gada 26. septembra līdz 2007. gada 1. martam *BAIDE* Čehijas Republikā bija ievedusi un laidusi apgrozībā kabatas šķiltavas (turpmāk tekstā – "strīdīgais imports").

26 Čehijas kompetentās muitas iestādes īstenoja pasākumus, lai šajos gadījumos veiktu nodokļu uzrēķinu un piedziņu. Tomēr ne visos šajos gadījumos bija iespējams veikt uzrēķinu un atgūt visas noteikto prasījumu summas.

27 No 2008. gada 22. septembra līdz 2009. gada 18. februārim summas, kas atbilst noteiktajiem, bet vēl neatgūtajiem prasījumiem par strīdīgo importu, tika ierakstītas B kontos.

28 Tad no 2013. gada novembra līdz 2014. gada novembrim Čehijas Republika saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem informācijas sistēmā *WOMIS* (*Write-Off Management and Information System* [Norakstīto līdzekļu pārvaldības un informācijas sistēma]) reģistrēja gadījumus, kad nebija iespējams atgūt Savienības pašu resursu summu.

29 Čehijas Republika turklāt lūdza Komisiju atbrīvot to no pienākuma nodot šīs iestādes rīcībā iepriekšējā punktā minētos Savienības pašu resursus.

30 2015. gada 20. janvāra vēstulē Komisija, atbildot uz šo lūgumu, informēja Čehijas Republiku, ka nevienā no attiecīgajiem gadījumiem nav izpildīti Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi. Komisija tāpēc aicināja Čehijas iestādes veikt vajadzīgos pasākumus, lai summa 53 976 340 CZK (aptuveni 2,1 miljons EUR) tiktu ieskaitīta šīs iestādes kontā vēlākais pirmajā darbdienā pēc 19. datuma, kas ir otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā bija nosūtīta šī vēstule.

31 2015. gada 17. martā Čehijas Republika šim nolūkam paredzētajā Komisijas kontā ieskaitīja 75 % no šīs summas – pēc tam, kad no tās bija atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā –, proti, 40 482 255 CZK (aptuveni 1,6 miljoni EUR). 2015. gada 27. februāra vēstulē Čehijas Republika pirms tam bija paudusi atrunas, norādot Komisijai, ka tas ir no šīs iestādes prasījumu pamatotības atkarīgs nosacīts pārskaitījums, lai izvairītos no pienākuma maksāt Regulas Nr. 1150/2000 11. pantā paredzētos procentus.

Vispārējā tiesā celtā prasība un pārsūdzētais spriedums

32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 16. martā, Čehijas Republika cēla prasību, kura pamatota ar LESD 268. pantu un ar kuru lūgts piespriest atmaksāt 40 482 255 CZK (aptuveni 1,6 miljoni EUR) Savienības nepamatotas iedzīvošanās dēļ.

33 Ar 2020. gada 16. septembra lēmumiem Vispārējās tiesas sestās palātas priekšsēdētāja atļāva Beļģijas Karalistei un Polijas Republikai iestāties lietā Čehijas Republikas prasījumu atbalstam.

34 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa daļēji apmierināja Čehijas Republikas prasījumus. Tā apmierināja prasību daļā, kurā lūgts uzdot Komisijai atlīdzināt 17 828 399,66 CZK (aptuveni 700 000 EUR), kas samaksātas kā Eiropas Savienības pašu resursi (rezolutīvās daļas 1. punkts), un pārējā daļā šo prasību noraidīja (rezolutīvās daļas 2. punkts).

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

35 Komisija apelācijas sūdzībā lūdz Tiesu:

– atcelt pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 1. punktu;

– noraidīt Čehijas Republikas prasību lietā T-151/20 vai – pakārtoti – nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par vēl neizskatīto pamatu daļu, un

– gadījumā, ja Tiesa taisītu galīgo spriedumu lietā, piespriest Čehijas Republikai atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus, kas tai radušās pirmajā instancē un apelācijas tiesvedībā vai, ja lieta tiktu nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.

36 Čehijas Republikas prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību kā nepieņemamu vai – pakārtoti – kā nepamatotu un

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

37 Beļģijas Karaliste un Polijas Republika lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

38 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 11. janvārī, Nīderlandes Karaliste lūdza atļauju iestāties šajā apelācijas tiesvedībā Čehijas Republikas prasījumu atbalstam. Tiesas priekšsēdētājs ar 2023. gada 13. februāra lēmumu šo lūgumu apmierināja. Nīderlandes Karaliste nav iesniegusi iestāšanās rakstu.

Par lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu

39 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 22. martā, Čehijas Republika lūdza Tiesu, piemērojot Reglamenta 83. pantu, atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

40 Šī lūguma pamatojumam Čehijas Republika apgalvo, ka ģenerāladvokātes secinājumi par apelācijas sūdzības otrā pamata vērtējumu ir balstīti uz kļūdainu faktu izpratni. Proti, ģenerāladvokāte šo secinājumu 133. punktā esot atzinusi, ka šī dalībvalsts nav nedz rīkojusies proaktīvi, nedz pieprasījusi *OLAF* nepieciešamo informāciju, un minēto secinājumu 138. un 143. punktā – ka tā ir vienīgi pasīvi gaidījusi, kamēr *OLAF* nosūtīs tai informāciju. Tomēr šie apgalvojumi nav pamatoti ar faktiem, kurus Vispārējā tiesa citstarp konstatēja pārsūdzētā sprieduma 99.–103., kā arī 122. un 124. punktā. Tādēļ jāprecizē šie dažādie aspekti.

41 Šajā ziņā Tiesas Reglamenta 83. pantā paredzēts, ka Tiesa jebkurā brīdī, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu, vai arī ja lieta jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki nav apsprieduši.

42 Tāpat jāatgādina, ka Eiropas Savienības Tiesas statūtos un Reglamentā lietas dalībniekiem nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus par ģenerāladvokāta sniegtajiem secinājumiem. Saskaņā ar LESD 252. panta otro daļu ģenerāladvokāts, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē sniedz pamatotus secinājumus lietās, kurās vajadzīga ģenerāladvokāta piedalīšanās. Tiesai nav saistoši nedz šie secinājumi, nedz pamatojums, ar kādu ģenerāladvokāts tos izdara. Tādējādi viena lietas dalībnieka nepiekrišana ģenerāladvokāta secinājumiem, lai kādi arī būtu viņa šajos secinājumos aplūkotie jautājumi, pati par sevi nevar būt tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu pamatojošs iemesls (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 13. jūlijs, *Grupa Azoty* u.c./Komisija, C-73/22 P un C-77/22 P, EU:C:2023:570, 25. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2024. gada 8. februāris, *Pilatus Bank*/ECB, C-256/22 P, EU:C:2024:125, 29. un 30. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

43 No pamatojuma, kas norādīts tās lūguma atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu atbalstam, izriet, ka Čehijas Republika vēlas atbildēt tikai uz dažiem ģenerāladvokātes secinājumos ietvertajiem faktu vērtējumiem, un tas nav pamats tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotai sākšanai.

44 Šādos apstākļos Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokāti, uzskata, ka nav pamata izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu.

Par apelācijas sūdzību

45 Apelācijas sūdzības pamatojumam Komisija ir izvirzījusi divus pamatus.

46 Čehijas Republika visupirms ir apstrīdējusi abu šo pamatu pieņemamību un tātad arī apelācijas sūdzības pieņemamību kopumā.

47 Šajā ziņā apgalvoto minēto pamatu nepieņemamību ir lietderīgi aplūkot brīdī, kad tiks izvērtēts katrs no šiem pamatiem.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

48 Ar pirmo apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzīto pamatu Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 85.–93. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas, interpretējot Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktu un 17. panta 2. punktu. Šim pamatam ir divas daļas.

49 Šī pamata pirmajā daļā Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 88., 90. un 93. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktu.

50 Šajā ziņā tā uzsver, ka saistībā ar muitas nodokļiem katrai dalībvalstij, kas ir atbildīga par pašu resursu sistēmas pārvaldību, ir pienākums pēc savas iniciatīvas un Savienības tiesībās paredzētajos termiņos veikt trīs secīgas darbības, kuras attiecīgi paredzētas Regulas Nr. 1150/2000 2., 6. un 10. pantā, proti, prasījumu noteikšanu, to ierakstīšanu A vai B kontos un prasījumiem atbilstošo summu nodošanu. Šīs darbības esot tik cieši saistītas, ka, neievērojot noteikumus vai termiņus, kas piemērojami vienai no tām, neizbēgami tiek ietekmētas arī turpmākās darbības.

51 Šīs regulas 17. panta 2. punktā esot paredzēts atbrīvojums no pienākuma veikt prasījumiem atbilstošo summu nodošanu. Kā Vispārējā tiesa pareizi norādīja pārsūdzētā sprieduma 84. punktā, šāda atbrīvojuma priekšnosacījums papildus šajā tiesību normā paredzēto nosacījumu ievērošanai ir prasījumu pareiza ierakstīšana B kontos.

52 Tomēr Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā, ka saskaņā ar 2010. gada 8. jūlija sprieduma Komisija/Itālija (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. punktu pareiza ierakstīšana kontos nozīmē arī to, ka tā ir veikta, "ievērojot Savienības tiesības". Šī prasība attiecas ne tikai uz prasījumu ierakstīšanai A vai B kontos noteikto termiņu ievērošanu, bet arī uz prasījumu noteikšanu, tiklīdz ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi.

53 Tādēļ pretēji tam, ko Vispārējā tiesa nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 90. punktā, prasījumu ierakstīšana B kontos tādā termiņā, kas aprēķināts, sākot no vēlīnā datuma, kurā attiecīgie prasījumi faktiski noteikti, nevar būt pareiza ierakstīšana. Šajā ziņā neesot nozīmes tam, ka Vispārējās tiesas ieskatā ierakstīšana B kontos ir "pilnībā grāmatvedības darbība".

54 Pirmā pamata otrajā daļā Komisija pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 85.–88. un 93. punktā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu.

55 Pirmkārt, Komisija uzsver, ka šī tiesību norma nav piemērojama nepareizas ierakstīšanas B kontos gadījumā. Ieraksts ir nepareizs, ja – kā šajā lietā – saskaņā ar šīs regulas 2. pantu nosakāmie prasījumi ir noteikti novēloti.

56 Otrkārt, Komisija uzskata – gadījumā, ja Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punkts nav piemērojams, dalībvalstij jānodod Savienības rīcībā summa, kas atbilst novēloti noteiktajiem prasījumiem. Tātad šīs dalībvalsts mantas samazinājums, kā arī ar to saistītā Savienības iedzīvošanās pamatojama ar resursu nodošanas pienākumu.

57 Tādēļ Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 85.–88. punktā kā neefektīvu noraidīdama Komisijas izvirzīto argumentu un šī sprieduma 87. punktā izvērtēdama tikai Regulas Nr. 1150/2000 6. pantā paredzēto termiņu ievērošanu. No tā arī izrietot, ka pretēji tam, ko Vispārējā tiesa nospriedusi minētā sprieduma 88. punktā, dalībvalstij jāpierāda, ka visas darbības, kas attiecas uz pašu resursiem, ir veiktas, ievērojot atbilstošos noteikumus, termiņus un Savienības finanšu interešu aizsardzību.

58 Visbeidzot Komisija apgalvo, ka Vispārējās tiesas izmantotā interpretācija var kaitēt Savienības finanšu interesēm.

59 Čehijas Republika tam nepiekrīt un apgalvo, ka pirmais pamats ir nepieņemams, jo neatbilst Reglamenta 169. panta 2. punkta prasībām. Proti, šī pamata atbalstam izvirzīto argumentu struktūra un saturs neatbilst Komisijas noteiktajam minētajam pamatam.

60 Konkrētāk, Komisija esot izvirzījusi argumentus, kuriem nav nekādas saistības ar apstrīdēto attiecīgo prasījumu ierakstīšanas B kontos kvalificēšanu par "vienīgi grāmatvedības darbībām", un esot paudusi pretrunīgus apsvērumus par šīs kvalifikācijas nozīmību. Tā neesot izvirzījusi konkrētus argumentus, lai pamatotu šo apstrīdēšanu un apgalvojumu, ka Čehijas Republikai bija jāpierāda, ka viss pašu resursu prasījumu noteikšanas, iekasēšanas un nodošanas process bija nevainojams. Abu šī prasības pamata daļu virsraksti neatbilst to būtībai. Vienīgie izvirzītie argumenti pēc būtības attiecas nevis uz termiņa prasījumu ierakstīšanai B kontos ievērošanu, bet gan uz to savlaicīgu noteikšanu un novēlotas noteikšanas sekām, un tas neietilpst pārsūdzētā sprieduma 85.–93. punkta tvērumā un turklāt ir otrā pamata priekšmets. Tāpat no pirmā pamata neesot skaidrs, vai Komisija ir domājusi novēlotu prasījumu ierakstīšanu B kontos vai arī tā uzskata, ka pārkāpuma gadījumā šos prasījumus vispār nevar ierakstīt šajos kontos.

61 Katrā ziņā pirmais pamats ir arī nepamatots.

62 Šajā ziņā Čehijas Republika apgalvo, pirmkārt, ka Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktā ir skaidri paredzēts, ka termiņš prasījumu ierakstīšanai B kontos tiek aprēķināts, sākot no brīža, kad "prasījums ir noteikts", un tātad no šo prasījumu faktiskās noteikšanas brīža. Nedz šīs regulas 17. panta 2. punkta formulējums, nedz mērķis neliedzot piemērot šo tiesību normu gadījumā, ja šie prasījumi novēloti ierakstīti B kontos. Komisijas piedāvātā interpretācija esot pretrunā šīs tiesību normas mērķim, jo tā liedz dalībvalstij saņemt atbrīvojumu no pienākuma nodot pašu resursus, ja tā nevar atgūt prasījumu summu *force majeure* apstākļu vai citu tādu iemeslu dēļ, kuros to nevar vainot. Ierakstīšana B kontos esot vienīgi grāmatvedības darbība.

63 Otrkārt, Čehijas Republika apgalvo, ka 2010. gada 8. jūlija spriedumā Komisija/Itālija (C-334/08, EU:C:2010:414) Tiesa lēma par Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punkta materiāltiesiskajiem nosacījumiem konkrētā kontekstā, ko raksturo krāpnieciskas darbības, par kurām atbildīga attiecīgā dalībvalsts. Ņemot vērā šo kontekstu, Komisija no šī sprieduma nevar secināt, ka šīs tiesību normas piemērošanas priekšnosacījums ir attiecīgo prasījumu savlaicīga ierakstīšana B kontos termiņā, kas aprēķināts no dienas, kad šie prasījumi bija jānosaka. Tiesa neesot nedz pārbaudījusi prasījumu ierakstīšanas B kontos termiņa aprēķinu, nedz arī aplūkojusi novēlotas ierakstīšanas sekas.

64 Treškārt, Čehijas Republika norāda, ka pārsūdzētais spriedums nerada kaitīgas sekas Savienības budžetam.

65 Ceturtkārt, Čehijas Republika apgalvo, ka Komisijas argumentam – par to, ka dalībvalstij, ceļot prasību par nepamatotu maksājumu atgūšanu, jāpierāda, ka viss process muitas procedūrā ir veikts saskaņā ar visiem noteikumiem: pareizi, savlaicīgi un ievērojot Savienības finanšu interešu aizsardzību, – nav nekādas saistības ar pirmā pamata būtību.

66 Beļģijas Karaliste un Polijas Republika arī lūdz noraidīt pirmo pamatu kā nepamatotu.

67 Beļģijas Karaliste norāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktu termiņš parāda ierakstīšanai B kontos sākas dienā, kad šis parāds ir noteikts. Tātad novēlota ierakstīšana B kontos var tikt konstatēta tikai tad, ja attiecīgais parāds noteikts novēloti. Šajā lietā no pārsūdzētā sprieduma 92. punkta izrietot, ka attiecīgo prasījumu noteikšana nebija novēlota.

68 Turklāt novēlota ierakstīšana automātiski neizslēdzot iespēju atsaukties uz Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu. Proti, 2010. gada 8. jūlija sprieduma Komisija/Itālija (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. punkts saistībā ar lietu, kurā pasludināts šis spriedums, esot jālasa tādējādi, ka tas attiecas tikai uz situāciju, kad noteiktais parāds ir iegrāmatots B kontos, lai gan tas neatbilst iegrāmatošanas materiāltiesiskajiem nosacījumiem.

69 Polijas Republika būtībā arī ir atsaukusies uz šo pēdējo minēto argumentam par 2010. gada 8. jūlija sprieduma Komisija/Itālija (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. punkta tvērumu.

70 Tā piebilst, ka, ņemot vērā Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 3. punktā ietverto neskaidro un subjektīvo formulējumu "aprēķina", muitas nodokļu noteikšanas termiņš nav balstīts uz objektīvu un konkrētu kritēriju. Praksē Komisija patvaļīgi nosakot brīdi, kad tiek uzskatīts, ka valsts muitas dienesti var aprēķināt un tātad noteikt muitas nodokļus. Lai izvairītos no patvaļas, šīs regulas 6. panta 3. punktā paredzētais termiņš būtu jāaprēķina no dienas, kad muitas nodokļi ir faktiski noteikti.

71 Visbeidzot – Komisijas argumentam par Savienības finanšu interešu aizsardzību neesot nozīmes, jo strīdi par tradicionālajiem pašu resursiem veido tikai nelielu daļu no visām lietām, kas saistītas ar dalībvalstu iemaksām atbilstoši šiem resursiem, un tādējādi tas nevar likt apšaubīt Savienības finansēšanas sistēmu. Tas tā esot vēl jo vairāk tāpēc, ka jebkāda novēlota pašu resursu nodošana radītu attiecīgajai dalībvalstij pienākumu maksāt nokavējuma procentus saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 11. pantu.

Tiesas vērtējums

– *Par pieņemamību*

72 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 169. panta 2. punktu izvirzītajos tiesību pamatos un argumentos ir precīzi jānorāda apstrīdētie Vispārējās tiesas nolēmuma motīvu daļas punkti. Tādējādi atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai apelācijas sūdzībā jābūt skaidri norādītiem elementiem, kas kritizēti spriedumā, kuru lūgts atcelt, kā arī juridiskajiem argumentiem, kuri konkrēti pamato šo lūgumu, citādi apelācijas sūdzība vai attiecīgais pamats ir nepieņemams (spriedumi, 2018. gada

20. septembris, *Agria Polska* u.c./Komisija, C-373/17 P, EU:C:2018:756, 33. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 28. aprīlis, *Changmao Biochemical Engineering*/Komisija, C-666/19 P, EU:C:2022:323, 186. punkts).

73 Šajā ziņā šī sprieduma iepriekšējā punktā atgādinātajām prasībām neatbilst un par nepieņemamu jāatzīst pamats, kura argumentācija nav pietiekami skaidra un precīza, lai Tiesa varētu veikt tiesiskuma pārbaudi, citstarp tāpēc, ka būtiskie apstākļi, uz kuriem balstīts šis pamats, pietiekami loģiski un saprotami neizriet no apelācijas sūdzības, kas šajā gadījumā formulēta neskaidri un divdomīgi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 10. jūlijs, *Telefónica* un *Telefónica de España* /Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 30. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 28. aprīlis, *Changmao Biochemical Engineering*/Komisija, C-666/19 P, EU:C:2022:323, 187. punkts).

74 Šajā lietā Komisija apelācijas sūdzībā ir precīzi un nepārprotami identificējusi pārsūdzētā sprieduma punktus, kurus tā ir apstrīdējusi pirmajā apelācijas sūdzības pamatā, un izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka šajos punktos ietvertajā vērtējumā pieļautas tiesību kļūdas, kuras tā arī ir skaidri izklāstījusi.

75 No Čehijas Republikas procesuālajiem rakstiem turklāt izriet, ka tā varēja saprast minētā pirmā apelācijas sūdzības pamata tvērumu un paust argumentus aizstāvībai.

76 Tātad pirmais apelācijas sūdzības pamats ir pieņemams.

– *Par lietas būtību*

77 Ar apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītā pirmā pamata abām daļām, kuras ir cieši saistītas un tātad jāizskata kopā, Komisija apstrīd pārsūdzētā sprieduma 85.–93. punktu.

78 Šajos punktos Vispārējā tiesa noraidīja Komisijas argumentus par to, ka Čehijas Republika šajā lietā būtībā nevarēja izmantot Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktā paredzēto atbrīvojumu no pienākuma nodot pašu resursus, pamatojoties uz to, ka novēlotas attiecīgo prasījumu noteikšanas saskaņā ar šīs regulas 2. pantu dēļ šie prasījumi nebija pareizi ierakstīti B kontos atbilstoši minētās regulas 6. panta 3. punktam.

79 Vispārējās tiesas argumentācija šajā ziņā ir balstīta uz diviem motīviem, kuru pamatotību Komisija apstrīd šajā pamatā.

80 Pirmkārt, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 86.–88. punktā nosprieda, ka šīs iestādes argumentācija ir neefektīva. Šajā ziņā tā norādīja, ka saistībā ar prasību sakarā ar Savienības nepamatotu iedzīvošanos "Čehijas Republikai [..] nevar likt pierādīt [..], ka "viss process muitas procedūrā, parāda piedziņā un ar pašu resursiem saistītajās darbībās ir veikts saskaņā ar visiem noteikumiem, pareizi, savlaicīgi un ievērojot Savienības finanšu interešu aizsardzību"". Vispārējās tiesas ieskatā pašu resursu nodošanas pamatojums neizriet no pienākuma ievērot Regulas Nr. 1150/2000 6. pantā paredzētos termiņus, kuru neievērošanas rezultātā nav jāveic nekāds maksājums, pat ne nokavējuma procentu maksājums.

81 Otrkārt, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 89.–92. punktā atzina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktu termiņi prasījumu ierakstīšanai B kontos katrā ziņā jāaprēķina nevis no dienas, kad attiecīgie prasījumi bija jānosaka saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, bet gan no dienas, kad šie prasījumi faktiski tika noteikti. Šajā gadījumā šis nosacījums esot bijis izpildīts.

82 Lai izvērtētu šo motīvu pamatotību, ņemot vērā lietas dalībnieku argumentus, pirmām kārtām, jāatgādina noteikumi par pierādījumiem, kas piemērojami prasībai sakarā ar Savienības nepamatotu iedzīvošanos.

83 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai celtu šādu prasību, pamatojoties uz LESD 268. pantu un tā 340. panta otro daļu, ir nepieciešami pierādījumi par atbildētāja iedzīvošanos bez spēkā esoša tiesiska pamata, kā arī pierādījumi par prasītāja mantas samazinājumu, ko izraisījusi minētā iedzīvošanās (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 16. decembris, *Masdar* (*UK*)/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 49. punkts, un 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 82. punkts).

84 Izskatot šāda veida prasību, ko cēlusi dalībvalsts, kura Komisijas rīcībā nodevusi Savienības pašu resursu summu, vienlaikus paužot iebildumus par šīs iestādes nostājas pamatotību, Vispārējai tiesai it īpaši jāizvērtē, vai prasību cēlušās dalībvalsts mantas samazinājumu, kas atbilst šai Komisijas rīcībā nodotajai summai, un šīs iestādes attiecīgo iedzīvošanos var attaisnot ar minētās dalībvalsts pienākumiem, kuri izriet no Savienības tiesību normām Savienības pašu resursu jomā, vai – gluži pretēji – tam trūkst šāda attaisnojuma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 83. punkts).

85 Šajā kontekstā prasību cēlušajai dalībvalstij jāpierāda, ka tai saskaņā ar Savienības pašu resursu sistēmu reglamentējošajām tiesību normām nav jānodod Komisijas rīcībā šajā lietā aplūkoto pašu resursu summu un ka tā ir izpildījusi šajā ziņā paredzētos pienākumus.

86 Pretēji tam, ko ļauj noprast Čehijas Republika, pārmezdama Komisijai, ka laikā starp šīs lietas pirmstiesas un tiesvedības stadijām tā vairākkārt ir mainījusi savu nostāju, no iepriekš minētā arī izriet, ka šī sprieduma 84. punktā minētajos apstākļos celtas prasības sakarā ar Savienības nepamatotu iedzīvošanos priekšmetu nedrīkst ierobežot tikai ar tās Komisijas nostājas atspēkošanu, kuru tā bija ieņēmusi pirms prasības celšanas. Šī iestāde kā atbildētāja var iesniegt jaunus argumentus, lai apstrīdētu prasību cēlušās dalībvalsts nostāju.

87 Otrām kārtām, jāatgādina Savienības pašu resursu sistēmas iezīmes, kā Tiesa tās ir apkopojusi savā judikatūrā.

88 Šajā ziņā pašreiz spēkā esošo Savienības tiesību kontekstā Savienības pašu resursu sistēmas pārvaldība ir uzticēta dalībvalstīm un par to atbildīgas ir vienīgi tās (spriedumi, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 62. punkts, un 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 345. punkts).

89 No Lēmumu 2000/597 un 2007/436 8. panta 1. punkta tādējādi izriet, ka Savienības pašu resursus, kas minēti attiecīgi Lēmuma 2000/597 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā un Lēmuma 2007/436 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, iekasē dalībvalstis un ka dalībvalstīm ir pienākums šos resursus nodot Komisijas rīcībā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 8. jūlijs,

Komisija/Itālija, C-334/08, EU:C:2010:414, 34. punkts, kā arī 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 340. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktu dalībvalstīm Savienības pašu resursu prasījumi šajā nolūkā jānosaka, līdzko ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi "par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram". Tādēļ dalībvalstīm ir pienākums atbilstoši šīs regulas 2. pantam noteiktās prasījumu tiesības pārņemt Savienības pašu resursu kontos – ar minētās regulas 6. pantā noteiktajiem nosacījumiem. Šajā ziņā jāprecizē, ka saskaņā ar šīs regulas 6. panta 3. punkta b) apakšpunktu noteiktos prasījumus, kuru summa vēl nav piedzīta un par kuriem nav sniegts nekāds nodrošinājums, ieraksta atsevišķos kontos, kas tiek dēvēts par "B kontu" (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 57. punkts, kā arī 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 341. punkts).

91 Dalībvalstīm Savienības pašu resursi pēc tam jānodod Komisijas rīcībā, ievērojot Regulas Nr. 1150/2000 9.–11. pantā noteiktos nosacījumus un paredzētajos termiņos ierakstot maksājamās summas kontā, kas šim nolūkam atvērts šīs iestādes vārdā. Saskaņā ar šīs regulas 11. panta 1. punktu par jebkuru kavējumu, kas pieļauts, izdarot ierakstus minētajā kontā, attiecīgā dalībvalsts maksā nokavējuma procentus (spriedumi, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 58. punkts, kā arī 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 342. punkts).

92 Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 1. un 2. punktā turklāt paredzēts, ka dalībvalstīm jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar šīs regulas 2. pantu noteiktajiem prasījumiem atbilstošā summa tiek nodota Komisijas rīcībā. Dalībvalstis no šī pienākuma ir atbrīvotas vienīgi tad, ja atgūšanu nav bijis iespējams veikt nepārvaramas varas dēļ vai ja izrādās, ka ar tām nesaistītu apstākļu dēļ naudas piedziņa vispār nav iespējama. Summas, kas deklarētas vai atzītas par neatgūstamām, galīgi atskaita no šīs regulas 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā atsevišķā konta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 60. punkts).

93 Šobrīd izskatāmā pamata pamatotība jāizvērtē, ņemot vērā šos apsvērumus.

94 Šajā ziņā, pirmkārt, jānosaka prasījumu ierakstīšanas B kontos termiņa sākumpunkts atbilstoši Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktam.

95 Šajā tiesību normā paredzēts, ka "prasījumus, kas noteikti saskaņā ar [šīs regulas] 2. pantu", ieraksta pašu resursu kontos "vēlākais pirmajā darba dienā pēc otrā mēneša 19. datuma, kas seko tam mēnesim, kurā prasījumi noteikti", un precizēts, ka šis termiņš jāievēro prasījumu ierakstīšanai abos – gan A, gan B kontos.

96 Vispirms – kā tostarp apgalvo Čehijas Republika – saliktās pagātnes laika izmantošanu, protams, varētu saprast tādējādi, ka Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktā paredzētais termiņš sākas dienā, kad prasījumi faktiski noteikti, tai skaitā arī novēlotas noteikšanas gadījumā, – neatkarīgi no dienas, kad šie prasījumi bija jānosaka.

97 Tomēr, šīs regulas 6. panta 3. punktā paredzot, ka "prasījumus, kas noteikti saskaņā ar [Regulas Nr. 1150/2000] 2. pantu" jāieraksta pašu resursu kontos, šīs tiesību normas formulējumā noteikta nesaraujama saikne starp prasījumu ierakstīšanu šajos kontos un prasījumu iepriekšēju noteikšanu, kura ir atzīta arī Tiesas judikatūrā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1986. gada 20. marts, Komisija/Vācija, 303/84, EU:C:1986:140, 11. punkts, un 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 59. punkts).

98 Termiņš noteikto prasījumu ierakstīšanai pašu resursu kontos tātad jānosaka, ņemot vērā Regulas Nr. 1150/2000 2. pantā paredzēto pienākumu noteikt prasījumus. Tādējādi nosacījums prasījumu ierakstīšanai kontos ir to noteikšana saskaņā ar šo 2. pantu, kas jāveic savlaicīgi (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2006. gada 5. oktobris, Komisija/Nīderlande, C-312/04, EU:C:2006:643, 58.–62. punkts), proti, tiklīdz ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram.

99 Tā kā nosacījumi, ar kādiem rodas pienākums noteikt Savienības pašu resursu prasījumus, šajā pēdējā minētajā tiesību normā tādējādi paredzēti abstrakti un objektīvi, nevar – kā Polijas Republika – apgalvot, ka Komisija ir patvaļīgi konstatējusi prasījumu noteikšanas brīdi.

100 Tādēļ pretēji Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 90. punktā nospriestajam tas, vai ir ievērots termiņš, kurā prasījumi jāiegrāmato pašu resursu kontos saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punktu, jāizvērtē, sākot no dienas, kad prasījumi ir jānosaka vai bija jānosaka saskaņā ar šīs regulas 2. pantu.

101 Šo secinājumu apstiprina dalībvalstu atbildība pašu resursu sistēmas pārvaldības jomā, kas – kā ģenerāladvokāte būtībā norādījusi secinājumu 94. punktā – liek šauri interpretēt šo dalībvalstu pienākumus attiecībā uz prasījumu noteikšanu, to ierakstīšanu pašu resursu kontos un maksājamo summu nodošanu.

102 Tas vēl jo vairāk ir secināms tāpēc, ka pretēja Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta interpretācija ļautu dalībvalstīm nepamatoti kavēt prasījumu noteikšanu un pēc tam to ierakstīšanu pašu resursu kontos un maksājamo summu nodošanu, tādējādi veicinot tādu apstākļu rašanos, kuru dēļ to atgūšana vairs nebūtu iespējama.

103 Otrkārt, Tiesa jau ir nospriedusi, ka, lai dalībvalstis varētu tikt atbrīvotas no pienākuma nodot Komisijas rīcībā summas, kas atbilst saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu noteiktajiem prasījumiem, jābūt ievērotiem ne tikai šajā normā paredzētajiem nosacījumiem, bet minētajiem prasījumiem arī jābūt pareizi ierakstītiem B kontos, citiem vārdiem sakot, ierakstīšanai jābūt veiktai, ievērojot Savienības tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 8. jūlijs, Komisija/Itālija, C-334/08, EU:C:2010:414, 65. un 69. punkts).

104 Lai gan – kā apgalvo visas dalībvalstis, kas piedalījās šajā tiesvedībā, – ir taisnība, ka lieta, kurā pasludināts 2010. gada 8. jūlija spriedums Komisija/Itālija (C-334/08, EU:C:2010:414), attiecās uz faktisko situāciju, kas atšķiras no šajā lietā pastāvošās situācijas, nekas šajā spriedumā neliecina, ka Tiesa būtu vēlējusies ierobežot prasības par pareizu ierakstīšanu B kontos tvērumu, attiecinot to tikai uz konkrēto tās izskatīto faktisko situāciju.

105 Tādēļ saskaņā ar šī sprieduma 103. punktā minēto judikatūru un ņemot vērā arī tā 101. un 102. punktā izklāstītos motīvus, jākonstatē – tāpat kā Komisija –, ka dalībvalsti nevar atbrīvot no pienākuma nodot Komisijas rīcībā summas, kas atbilst prasījumiem, kuri nav pareizi ierakstīti B kontos, ievērojot Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā, lasot to kopā ar tās 2. pantu, paredzēto termiņu, jo šie prasījumi ir noteikti novēloti.

106 Tātad, ja dalībvalsts, šī sprieduma 83.–85. punktā izklāstītajos apstākļos ceļot prasību sakarā ar nepamatotu iedzīvošanos, ir atsaukusies uz Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktā paredzēto atbrīvojumu no pienākuma nodot Komisijas rīcībā pašu resursus, šai dalībvalstij jāpierāda attiecīgo prasījumu noteikšanas un šo prasījumu ierakstīšanas B kontos procesa pareizība, tai skaitā atbilstošo termiņu ievērošana. Ja šāda pierādījuma nav, minētā dalībvalsts nevar izmantot šo atbrīvojumu un tai attiecīgi jānodod pašu resursi. Tādēļ šo pašu resursu nodošanu nevar uzskatīt par Savienības iedzīvošanos bez spēkā esoša tiesiska pamata.

107 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 87. un 88. punktā ir kļūdaini nospriedusi, ka Čehijas Republikai nav jāpierāda ar pašu resursiem saistīto darbību pareizība.

108 Ņemot vērā iepriekš minētos motīvus, pirmā pamata abas daļas jāapmierina.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

109 Otrajā apelācijas sūdzības atbalstam izvirzītajā pamatā Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 94.–126. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas, interpretējot Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktu un 17. panta 1. punktu, lasot tos kopsakarā ar Muitas kodeksa 217. panta 1. punktu un LESD 325. pantu. Vispārējā tiesa esot kļūdaini nospriedusi, ka Čehijas Republika varēja gaidīt, kamēr *OLAF* oficiāli paziņos pārbaudes misijas laikā savāktos pierādījumus, lai gan Čehijas muitas iestādes pārstāvei bija tiesības pieprasīt un saņemt no *OLAF* savāktos pierādījumus, tiklīdz viņa atgriezās no misijas. Komisijas skatījumā Čehijas Republikai, gluži pretēji, tiklīdz šī pārstāve atgriezās, bija jālūdz *OLAF* sniegt šajā misijā savāktos pierādījumus, kas tai būtu ļāvuši noteikt Savienības pašu resursu prasījumus jau nākamajās dienās pēc šīs atgriešanās.

110 Komisija, pirmām kārtām, ir atsaukusies uz Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktu, lasot to kopsakarā ar 17. panta 1. punktu, kā arī Muitas kodeksa 217. panta 1. punktu.

111 Tā apgalvo, ka dalībvalstīm ir pienākums pēc iespējas ātrāk veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu un pilnīgu muitas nodokļu iekasēšanu. Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktu pašu resursu prasījumi jānosaka, "tiklīdz ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram". Tādējādi, ņemot vērā Muitas kodeksa 217. panta 1. punktu, muitas dienestiem muitas parāda rezultātā radušies prasījumi jānosaka, tiklīdz to rīcībā ir šim nolūkam vajadzīgie dati un tie var aprēķināt šo prasījumu summu un noteikt parādnieku. Tā kā dalībvalstis ir atbildīgas par muitas parāda konstatēšanu un pašu resursu prasījumu noteikšanu, tām atbilstīgi Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 1. punktam jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai summas, kas atbilst saskaņā ar šīs regulas 2. pantu noteiktajiem prasījumiem, tiktu nodotas Komisijas rīcībā, kā noteikts šajā regulā.

112 Komisija atzīst – dalībvalsts var sadarboties ar *OLAF*, lai konstatētu muitas parādu, vienlaikus uzsverot, kā izriet no Regulas Nr. 1073/1999 3. apsvēruma, ka *OLAF* izveide un izmeklēšanas pilnvaras neietekmē pašreizējo atbildības sadalījumu un līdzsvaru starp valstīm un Savienību. No šīs regulas 1. panta 2. punkta tādējādi izrietot, ka *OLAF* ir tikai atbalsta loma un tas var sniegt tikai nesaistošus ieteikumus Savienības vai valstu iestādēm.

113 Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka *OLAF* veiktā izmeklēšana nevar atbrīvot dalībvalstis no pienākuma veikt Savienības tiesību aktos paredzētos pasākumus un *OLAF* atbalsts nevar atbrīvot dalībvalstis no rūpības pienākuma, iekasējot muitas nodokļus. Tātad šajā gadījumā Čehijas Republikai līdztekus pārbaudes misijai un neatkarīgi no tās bija jāveic vajadzīgie pasākumi, lai konstatētu muitas parādu. Kā Vispārējā tiesa esot konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 119. punktā, Čehijas muitas iestādes pārstāve, atgriežoties no šīs misijas, varēja lūgt un saņemt no *OLAF* pierādījumus, kas pievienoti 2007. gada 15. novembra protokolam, un nodot tos Čehijas kompetentajām iestādēm, ņemot vērā, ka šie pierādījumi bija pietiekami, lai konstatētu *BAIDE* muitas parādu. Turklāt Čehijas Republikas rīcībā esot bijusi pietiekama informācija jau pirms pārbaudes misijas noslēgšanas.

114 Šāds secinājums vēl jo vairāk izdarāms, ņemot vērā dalībvalstu atbildību pašu resursu jomā. Vispārējās tiesas izmantotā pieeja tieši pretēji ļaujot dalībvalstij rīkoties pasīvi un nolaidīgi tikai tādēļ vien, ka *OLAF* ir apņēmies nosūtīt tai pārbaudes misijas laikā savāktos pierādījumus.

115 Prasība par ātru muitas parāda konstatēšanu esot pamatota arī ar Regulas Nr. 515/97 45. panta 1. punktu. Tā ļaujot nodrošināt šīs regulas 20. panta 2. punkta b) apakšpunkta lietderīgo iedarbību un it īpaši dalībvalstu nosūtīto ekspertu dalību *OLAF* vadītajās izmeklēšanas misijās trešās valstīs.

116 Otrām kārtām, Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi arī LESD 325. pantu. Šajā tiesību normā dalībvalstīm esot noteikts beznosacījuma pienākums veikt vajadzīgos pasākumus, lai garantētu efektīvu un pilnīgu muitas nodokļu iekasēšanu, saglabājot dalībvalstīm vienīgi iespēju izvēlēties veicamos pasākumus atbilstoši samērīguma, līdzvērtības un efektivitātes principiem. Tādēļ atbilstoši minētajai tiesību normai Čehijas Republikai bija pienākums konstatēt muitas parādu vēlākais nākamajās dienās pēc pārbaudes misijas noslēgšanas.

117 Komisija secina, ka muitas parāds konstatēts novēloti, tādēļ šim parādam atbilstošās summas netika pareizi ierakstītas B kontos. Novēloti konstatēdama muitas parādu, Čehijas Republika pati esot radījusi apstākļus Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanai, tādēļ Vispārējā tiesa, nepieļaujot kļūdu, nevarēja nospriest, ka piemērojams šīs regulas 17. panta 2. punkts.

118 Čehijas Republika tam nepiekrīt un apgalvo, ka otrais pamats ir nepieņemams. Pirmkārt, apelācijas sūdzības 55. zemsvītras piezīmē norādītajai argumentācijai – ka šīs dalībvalsts rīcībā bija pietiekama informācija, lai pirms dalības pārbaudes misijā noteiktu antidempinga maksājumus, kas jāmaksā *BAIDE*, – nav saistības ar šī pamata priekšmetu. Tā arī esot jauna argumentācija, jo Vispārējā tiesā Komisija nav apgalvojusi, ka Čehijas Republikas rīcībā bija pietiekama informācija, lai veiktu šādu noteikšanu pirms pārbaudes misijas beigām. Otrkārt, arguments par apgalvoto LESD 325. panta pārkāpumu pirmo reizi esot izvirzīts apelācijas tiesvedības stadijā. Treškārt, lai gan otrais pamats formāli ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 94.–126. punktu, patiesībā tas attiecoties tikai uz minētā sprieduma 122.–125. punktu.

119 Katrā ziņā Čehijas Republikas ieskatā arī otrais pamats ir nepamatots, jo tā varēja pamatoti gaidīt, kamēr *OLAF* nosūtīs savu ziņojumu.

120 Pirmām kārtām, nedz Komisijas lēmumpieņemšanas pilnvaru pašu resursu jomā neesamība, nedz *OLAF* ieteikumu nesaistošais raksturs nevar atspēkot to, ka dalībvalstu efektīva sadarbība ar Komisiju un *OLAF* noteiktos gadījumos ir būtisks nosacījums, lai dalībvalstis varētu noteikt pašu resursu prasījumus un atgūt maksājamās summas.

121 Otrām kārtām, no Vispārējās tiesas konstatētajiem faktiem izrietot, ka ar strīdīgo importu saistītos prasījumus varēja noteikt, tikai pamatojoties uz pārbaudes misijā iegūtajiem pierādījumiem. *OLAF*, kas esot apņēmies nosūtīt šos pierādījumus Čehijas Republikai, minētos pierādījumus tai esot nosūtījis novēloti, proti, 2008. gada 9. jūlijā, tādējādi neizpildot savu apņemšanos. Čehijas Republika uzskata, ka atbilstoši LES 4. panta 3. punktā nostiprinātajam lojālas sadarbības principam tā pamatoti varēja sagaidīt, ka *OLAF* ievēros savu apņemšanos.

122 Trešām kārtām, Komisija mēģinot pārnest uz Čehijas Republiku atbildību par savu nokavējumu, kas radies tāpēc, ka *OLAF* novēloti iesniedza pierādījumus.

123 Tādēļ Vispārējā tiesa neesot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 123. un 126. punktā nospriezdama, ka šīs lietas apstākļos šai dalībvalstij nevar pārmest, ka tā nav lūgusi *OLAF* iesniegt pierādījumus, tiklīdz bija noslēgusies pārbaudes misija.

124 Katrā ziņā, ciktāl Komisija ir apstrīdējusi, ka Čehijas Republika varēja – kā Vispārējā tiesa nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 124. punktā – uzskatīt, ka jāsagaida, kamēr *OLAF* izanalizēs un pārbaudīs pierādījumus, šī dalībvalsts norāda, ka piemērojamajā tiesiskajā regulējumā tieši paredzēts, ka *OLAF* izmeklēšanas gaitā savāktie pierādījumi tiek analizēti, izvērtēti un pēc tam nosūtīti dalībvalstīm misijas un izmeklēšanas ziņojumu veidā. Turklāt no Regulas Nr. 1073/1999 9. panta 2. punkta, lasot to kopā ar tās 16. apsvērumu, izriet, ka *OLAF* misijas ziņojumam ir būtiska pierādījuma vērtība. Kā Vispārējā tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 124. punktā, *OLAF* bija vislabākās iespējas veikt pierādījumu analīzi un vērtējumu, vēl jo vairāk tad, ja šie pierādījumi iegūti, veicot pārbaudes misiju trešā valstī, un tie var ietekmēt lielu skaitu dalībvalstu.

125 Čehijas Republika piebilst, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1073/1999 10. pantu, lasot to kopā ar Regulas Nr. 515/97 17. panta 2. punktu, *OLAF* bija iespēja nosūtīt dalībvalstīm atbilstošos pierādījumus pirms misijas ziņojuma sagatavošanas. *OLAF* zināja, ka Čehijas Republikai bija nepieciešami savāktie pierādījumi un tas varēja izmantot šo iespēju, ņemot vērā ilgo misijas ziņojuma aizkavēšanos.

126 Beļģijas Karaliste un Polijas Republika būtībā pievienojas Čehijas Republikas aizstāvētajai nostājai.

127 Beļģijas Karaliste piebilst, ka Komisijas argumentācija, kas balstīta uz dalībvalstu atbildību, nozīmē, ka Čehijas Republikai vienai pašai būtu jāuzņemas negatīvās finanšu sekas, kas izriet no kavējuma, par kuru ir atbildīgs *OLAF*. Komisijas argumentam par Regulas Nr. 515/97 20. panta 1. un 2. punkta lietderīgo iedarbību arī nevar piekrist. Visbeidzot – LESD 325. pantu nevar interpretēt tādējādi, ka šīs lietas apstākļos dalībvalstīm tajā ir noteikti papildu pienākumi salīdzinājumā ar Regulā Nr. 1150/2000 paredzētajiem pienākumiem.

128 Polijas Republika uzsver – nav uzskatāms, ka Čehijas Republika ir pārkāpusi LESD 325. pantu, jo tā ir pielikusi atbilstošas pūles, lai konstatētu attiecīgo muitas parādu.

Tiesas vērtējums

– *Par pieņemamību*

129 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ļaut lietas dalībniekam pirmo reizi Tiesā izvirzīt pamatu, ko tas nav izvirzījis Vispārējā tiesā, nozīmētu ļaut tam vērsties Tiesā, kuras kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota, ar plašāku strīdu nekā Vispārējā tiesā izskatītais. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē ir vienīgi izvērtēt juridisko risinājumu, kāds pirmajā instancē rasts attiecībā uz izskatītajiem pamatiem (spriedumi, 1994. gada 1. jūnijs, Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., C-136/92 P, EU:C:1994:211, 59. punkts, kā arī 2020. gada 26. februāris, *SEAE*/*Alba Aguilera* u.c., C-427/18 P, EU:C:2020:109, 45. punkts).

130 Tomēr Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs Tiesā iesniegtās apelācijas sūdzības pamatojumam var izvirzīt pamatus, kuri izriet no paša pārsūdzētā sprieduma un kuru mērķis ir kritizēt tā juridisko pamatotību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 29. novembris, *Stadtwerke Schwäbisch Hall* u.c./Komisija, C-176/06 P, EU:C:2007:730, 17. punkts, kā arī 2020. gada 26. februāris, *SEAE*/*Alba Aguilera* u.c., C-427/18 P, EU:C:2020:109, 54. punkts).

131 Šajā lietā, pirmkārt, jānorāda – pat ja apelācijas sūdzības 55. zemsvītras piezīmi, kā uzskata Čehijas Republika, būtu jāsaprot kā apgalvojumu, ka šīs dalībvalsts rīcībā jau pirms pārbaudes misijas noslēgšanas bija pietiekami pierādījumi, lai varētu noteikt attiecīgos prasījumus, šāds apgalvojums otrā pamata formulējumā nav pārņemts. Tādēļ šīs zemsvītras piezīmes esamība nevarot ietekmēt minētā pamata pieņemamību.

132 Otrkārt, lai gan ir taisnība, ka Komisija Vispārējā tiesā nav atsaukusies uz LESD 325. pantu, tomēr uz šo tiesību normu balstītā argumenta mērķis ir pierādīt Vispārējās tiesas pieļautu tiesību kļūdu. Tādēļ šis arguments ir pieņemams.

133 Treškārt, tas, ka ar otro pamatu apstrīdētie punkti nav skaidri identificēti – pieņemot, ka tas ir pierādīts –, nekādi neliedza Čehijas Republikai saprast šī pamata būtību – tas skaidri izriet no Komisijas procesuālajiem rakstiem – un iesniegt argumentus aizstāvībai.

134 Tādējādi otrais pamats ir pieņemams.

– *Par lietas būtību*

135 Ar otro pamatu Komisija būtībā apstrīd tā vērtējuma pamatotību, ko Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 94.–126. punktā veikusi attiecībā uz dienu, kad Čehijas Republikai bija jānosaka antidempinga maksājumi, kas *BAIDE* jāmaksā saistībā ar strīdīgo importu.

136 Minētajos punktos Vispārējā tiesa būtībā atzina, ka Čehijas Republikai nebija pienākuma noteikt šos prasījumus jau nākamajās dienās pēc pārbaudes misijas noslēgšanas un tā pamatoti varēja sagaidīt *OLAF* ziņojuma nosūtīšanu, kam pievienoti šīs misijas laikā savāktie pierādījumi.

137 Konkrētāk – Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 119. un 121. punktā nosprieda, ka Čehijas muitas iestādes pārstāvei, kura piedalījās pārbaudes misijā, bija tiesības pieprasīt un saņemt no *OLAF* 2007. gada 15. novembra protokolam pievienotos pierādījumus un nosūtīt tos kompetentajām Čehijas iestādēm, lai tās varētu tos izmantot kā pierādījumus pret *BAIDE*, pat ja

OLAF pirms šo pierādījumu nodošanas tie bija jāpārbauda. Minētā sprieduma 122.–124. punktā tā tomēr konstatēja, ka *OLAF* bija apņēmies nosūtīt šos pierādījumus Čehijas Republikai jau 2008. gada sākumā, taču savu ziņojumu, kuram bija pievienoti minētie pierādījumi, nosūtīja novēloti. Šajos apstākļos Vispārējās tiesas ieskatā Čehijas Republikai nevar pārmest, ka tā gaidīja *OLAF* ziņojuma iesniegšanu un neprasīja iesniegt pierādījumus uzreiz pēc pārbaudes misijas noslēgšanas. Ņemot vērā šos apstākļus, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 125. punktā secināja, ka Čehijas Republika ir pierādījusi, ka tās rīcībā uzreiz pēc pārbaudes misijas noslēgšanas nevarēja būt vajadzīgo pierādījumu, lai noteiktu antidempinga maksājumus, kas *BAIDE* jāmaksā par strīdīgo importu.

138 Šajā ziņā jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 88. punktā minētās judikatūras, ka pašreiz spēkā esošo Savienības tiesību kontekstā Savienības pašu resursu sistēmas pārvaldība ir uzticēta dalībvalstīm un par to ir atbildīgas vienīgi tās.

139 Turklāt, tā kā pastāv tieša saikne starp ieņēmumu no muitas nodokļiem iekasēšanu un atbilstošo resursu nodošanu Komisijas rīcībā, dalībvalstīm saskaņā ar tām LESD 325. panta 1. punktā noteiktajiem pienākumiem jāaizsargā Savienības finanšu intereses pret krāpšanu vai citu nelikumīgu rīcību, kas apdraud šīs intereses, jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu efektīvu un pilnīgu šo nodokļu un līdz ar to – šo resursu iekasēšanu (spriedums, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 346. punkts un tajā minētā judikatūra).

140 Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 2. panta 1. punktu dalībvalstīm, pildot šīs saistības, Savienības pašu resursu prasījumi jānosaka, līdzko ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi "par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram". Tāpēc dalībvalstu pienākums noteikt Savienības pašu resursu prasījumus rodas, tiklīdz ir izpildīti šie nosacījumi, un nav nepieciešams, lai ierakstīšana kontos būtu faktiski notikusi. Kā izriet no Muitas kodeksa 217. un 218. panta, minētie nosacījumi ir izpildīti, ja muitas dienestu rīcībā ir vajadzīgie dati un tādējādi tie var aprēķināt no muitas parāda izrietošo prasījumu summu un noteikt parādnieku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 15. novembris, Komisija/Dānija, C-392/02, EU:C:2005:683, 57.–59. punkts).

141 Šajā gadījumā no Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 1., 99., 178. un 183. punktā konstatētajiem faktiem, kuri nav apstrīdēti Tiesā un kurus tai nav jāpārbauda, jo nav apgalvota to sagrozīšana, izriet, ka, pirmkārt, Čehijas Republikai krietnu laiku pirms pārbaudes misijas bija zināms par deklarēto krāpniecisko importu no Laosas, ko tās teritorijā īstenoja *BAIDE*, otrkārt, šī dalībvalsts pirms šīs misijas bija nosūtījusi *OLAF* to strīdīgo importu sarakstu, kuru izcelsme bija jāpārbauda, un, treškārt, Čehijas muitas iestādes pārstāve piedalījās minētajā misijā un šīs misijas beigās parakstīja 2007. gada 15. novembra protokolu.

142 No Vispārējās tiesas faktu konstatējumiem pārsūdzētā sprieduma 2., 122. un 124. punktā arī izriet, ka, noslēdzot pārbaudes misiju, *OLAF* apņēmās nosūtīt Čehijas Republikai šīs misijas laikā, sākot no 2008. gada sākuma, savāktos pierādījumus un ka *OLAF* savu ziņojumu, kam pievienoti šie pierādījumi, nosūtīja tikai 2008. gada 9. jūlijā, savukārt Čehijas Republika uzskatīja par nepieciešamu sagaidīt, kamēr *OLAF* izanalizēs un pārbaudīs minētos pierādījumus, pirms izmantot tos nodokļu uzrēķina procedūrā.

143 Ievērojot šos apstākļus, Vispārējā tiesa, nepieļaudama tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 124.–126. punktā nekādi nevarēja nospriest, ka Čehijas Republika varēja sagaidīt *OLAF* ziņojuma kopā ar pierādījumiem nosūtīšanu, vajadzības gadījumā nelūdzot nosūtīt šos pierādījumus pirms

šī ziņojuma pabeigšanas, un ka šī dalībvalsts nav pārkāpusi Savienības pašu resursu sistēmas pārvaldības jomā paredzētos pienākumus, jo nav noteikusi attiecīgos prasījumus uzreiz nākamajās dienās pēc pārbaudes misijas noslēgšanas.

144 Ņemot vērā dalībvalsts atbildību saistībā ar pašu resursu sistēmas pārvaldību, kā arī Savienības finanšu interešu aizsardzību, šī dalībvalsts – ja tai zināms par nopietnu ar identificēto importu saistītu krāpšanas risku un ja šis risks ir pārbaudīts un apstiprināts ārējā izmeklēšanā, ko *OLAF* veicis trešā valstī, klātesot šīs dalībvalsts pārstāvim, – nevar vienkārši vairākus mēnešus gaidīt, kamēr saņems *OLAF* galīgo ziņojumu kopā ar pierādījumiem, nevienā brīdī nelūdzot agrāk nosūtīt šos pierādījumus. Gluži pretēji, minētajai dalībvalstij, ievērojot šo atbildību, jāveic visi atbilstošie pasākumi, kas ļautu tai iegūt attiecīgo prasījumu noteikšanai nepieciešamo informāciju.

145 Neviens no aizstāvībai izvirzītajiem argumentiem nevar atspēkot šo secinājumu.

146 Pirmām kārtām, attiecībā uz argumentu, ka *OLAF* novēloti nosūtīja savu ziņojumu un pierādījumus, jākonstatē – tas, ka *OLAF* veica ārēju izmeklēšanu trešā valstī, neatbrīvo dalībvalstis no atbildības, kas saskaņā ar pašreiz spēkā esošajām Savienības tiesībām tām ir Savienības pašu resursu sistēmas pārvaldībā.

147 Tādējādi, pirmkārt, ņemot vērā Regulas Nr. 1073/1999 3. apsvērumu, izmeklēšanas veikšana nevar mainīt atbildības sadalījumu un līdzsvaru starp valstīm un Savienību. Kā izriet no šīs regulas 1. panta 2. punkta, *OLAF* uzdevums ir atbalstīt un koordinēt darbības, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses pret krāpšanu. Saskaņā ar minētās regulas 9. panta 1. punktu *OLAF* izmeklēšanas noslēgumā sagatavotie ziņojumi ietver "konstatētos faktus, finanšu zaudējumus, ja tādi ir, un izmeklēšanas secinājumus, tostarp [*OLAF*] direktora ieteikumus par turpmāku rīcību". Tādējādi dalībvalstīm, pildot Savienības tiesībās paredzētās saistības, jāizlemj, kā rīkoties saistībā ar šādu ziņojumu.

148 Otrkārt, saskaņā ar Regulas Nr. 1073/1999 10. panta 1. punktu *OLAF* "jebkurā laikā var nodot attiecīgo dalībvalstu kompetentām iestādēm ārējā izmeklēšanā iegūto informāciju". Ņemot vērā darbības vārda "var" lietojumu, kas norāda, ka *OLAF* šajā ziņā ir rīcības brīvība, no šīs tiesību normas nevar secināt – tas, ka *OLAF* nav nosūtījis pierādījumus pirms sava ziņojuma pabeigšanas, atbrīvo attiecīgo dalībvalsti no atbildības saistībā ar pašu resursu sistēmas pārvaldību.

149 Otrām kārtām, arī *OLAF* lojālas sadarbības pienākums nevar nedz mainīt Regulas Nr. 1073/1999 īstenošanai noteikto uzdevumu un atbildības sadalījumu (pēc analoģijas skat. Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu, 2005. gada 19. aprīlis, *Tillack*/Komisija, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 33. punkts), nedz atbrīvot dalībvalstis no atbildības, kas tām ir saistībā ar Savienības pašu resursu sistēmas pārvaldību.

150 Turklāt saskaņā ar LES 4. panta 3. punkta otrajā daļā nostiprināto lojālas sadarbības principu dalībvalstīm, uz kurām pašām attiecas šis princips, jāveic visi atbilstošie pasākumi, lai nodrošinātu Savienības tiesību piemērojamību un efektivitāti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 584. punkts un tajā minētā judikatūra).

151 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, apelācijas sūdzības otrais pamats jāapmierina.

152 Tādējādi pārsūdzētais spriedums jāatceļ daļā, kurā tā rezolutīvās daļas 1. punktā ir apmierināta Čehijas Republikas prasība, ciktāl tajā lūgts piespriest Komisijai atmaksāt 17 828 399,66 CZK (aptuveni 700 000 EUR), kas samaksātas kā Savienības pašu resursi.

Par prasību Vispārējā tiesā

153 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.

154 Šajā lietā Vispārējā tiesā celtā Čehijas Republikas prasība balstīta uz argumentiem, par kuriem Vispārējā tiesā ir notikušas uz sacīkstes principu balstītas debates un kuru izvērtēšanai nav jāveic nekādi papildu procesa organizatoriskie pasākumi vai pierādījumu savākšanas pasākumi (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 8. septembris, Komisija un Padome/*Carreras Sequeros* u.c., C-119/19 P un C-126/19 P, EU:C:2020:676, 130. punkts). Šādos apstākļos, Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, jo to ļauj tiesvedības stadija.

155 Šajā ziņā no šī sprieduma 152. punkta izriet, ka pārsūdzētais spriedums ir atcelts tikai daļā, kurā tā rezolutīvās daļas 1. punktā ir apmierināta Čehijas Republikas prasība, ciktāl tā ir vērsta uz to, lai piespriestu Komisijai atmaksāt 17 828 399,66 CZK (aptuveni 700 000 EUR) (turpmāk tekstā – "strīdīgā summa").

156 Savukārt pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 2. punkts, kurā Vispārējā tiesa noraidīja Čehijas Republikas prasību pārējā daļā, nav apelācijas sūdzības priekšmets, un tādēļ tam ir *res judicata* spēks, lai arī šis spriedums ir daļēji atcelts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 4. marts, Komisija/*Fútbol Club Barcelona*, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 109.–111. punkts).

157 Tādējādi prasība lietā T-151/20 ir spēkā tikai, ciktāl tās mērķis ir panākt strīdīgās summas atmaksu.

158 Šīs prasības pamatojumam Čehijas Republika būtībā apgalvo, ka tai nav jāmaksā strīdīgā summa, jo tās atgūšanai vajadzīgos pasākumus tā varēja veikt tikai pēc *OLAF* ziņojuma iesniegšanas. Tā norāda, ka ir atbrīvojama no pienākuma nodot pašu resursus saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu, jo pēc tam, kad no 2008. gada maija tika izbeigta *BAIDE* darbība Čehijas Republikas teritorijā, muitas parādu vairs nav iespējams atgūt.

159 Tomēr, kā atgādināts šī sprieduma 100., 103. un 105. punktā, dalībvalsti nevar atbrīvot no pienākuma nodot Komisijas rīcībā summas, kas atbilst prasījumiem, kuri nav pareizi ierakstīti B kontos Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā, lasot to kopā ar tās 2. pantu, paredzētajā termiņā, ja šie prasījumi ir noteikti novēloti. No šī sprieduma 141.–144. punkta izriet, ka, konkrētajos šīs lietas apstākļos neveicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu prasījumu noteikšanu, Čehijas Republika nav pierādījusi, ka tā ir laikus noteikusi attiecīgos prasījumus un tādēļ nav arī pierādījusi, ka ir tos pareizi ierakstījusi B kontos šīs regulas 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā noteiktajā termiņā.

160 Tādēļ Čehijas Republika nevar atsaukties uz Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu, lai varētu tikt atbrīvota no pienākuma nodot strīdīgo summu Komisijas rīcībā. Tādējādi šī dalībvalsts nav pierādījusi, ka tās atteikums nodot Savienības rīcībā strīdīgo summu atbilst visiem tās pienākumiem, un tātad nav pierādījusi Savienības iedzīvošanos bez spēkā esoša tiesiska pamata šī sprieduma 83. punktā minētās judikatūras izpratnē.

161 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, Čehijas Republikas prasība lietā T-151/20 jānoraida, ciktāl tās mērķis ir panākt strīdīgās summas atmaksu.

Par tiesāšanās izdevumiem

162 Reglamenta 184. panta 2. punktā paredzēts, ka tad, ja apelācija ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kam nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam nolēmums ir labvēlīgs.

163 Šajā lietā Čehijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs gan lietā C-494/22 P, gan lietā T-151/20 tajā daļā, uz kuru ir atsaukusies Tiesa. Turklāt Vispārējās tiesas spriedums lietā T-151/20 bija nelabvēlīgs Čehijas Republikai pārējā daļā. Tādēļ Čehijas Republikas prasība atbilstoši pārsūdzētajam spriedumam un šim spriedumam tiek noraidīta pilnībā. Šādos apstākļos jāpiespriež Čehijas Republikai segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan apelācijas tiesvedībā, kā to ir prasījusi Komisija.

164 Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kurš saskaņā ar šī reglamenta 184. panta 1. punktu arī piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, kā arī Polijas Republika – personas, kas iestājušās lietā, – savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 11. maija spriedumu Čehijas Republika/Komisija (T-151/20, EU:T:2022:281) daļā, kurā tā rezolutīvās daļas 1. punktā ir apmierināta Čehijas Republikas prasība, ciktāl tajā lūgts piespriest Eiropas Komisijai atmaksāt 17 828 399,66 Čehijas kronu (CZK) (aptuveni 700 000 EUR), kas samaksātas kā Eiropas Savienības pašu resursi.

2) Noraidīt prasību lietā T-151/20 daļā, kurā lūgts piespriest Eiropas Komisijai atmaksāt 17 828 399,66 Čehijas kronu (CZK) (aptuveni 700 000 EUR), kas samaksātas kā Eiropas Savienības pašu resursi.

3) Čehijas Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan apelācijas tiesvedībā.

4) Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, kā arī Polijas Republika – personas, kas iestājušās lietā – savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

[Paraksti]